

[Glistrup.]

grund, at et herværende dagblad, der udskrev en konkurrence om at oversætte sømandsskatteoven til dansk, ikke fik et eneste bidrag, som på nogen måde fortjente at få præmien. Derfor lad os gøre kort proces og blive af med denne sømandsskatteov.

Skal vi endelig have den, kan man lige så godt gøre den de skridt mere indviklet, som man nu foreslår og få den tilpasset dagpengeforholdene. Det, vi navnlig vil være betænkelige ved, er forslaget til den nye § 26 a. Det er ikke flere kartoteker, flere registreringer, der er tiltrængt her i Danmark, men bevares, én pølse gør ingen sommer, er der nogen, der siger.

Finansministeren (Anders Andersen):

Da ikke flere ordførere har bedt om ordet, tager jeg det som udtryk for, at man finder, at denne sag bør behandles i skatteudvalget, hvor man nøjere vil undersøge de foreslåede ændringer, som alene tilsigter en tilpasning, som det også fremgår af lovforslaget.

Jeg har ingen bemærkninger til hr. Glistrup. Jeg erkender, at det enkleste selvfølgelig ville være at ophæve hele skatte Lovgivningen, men så forenklet kan vi nu ikke lave det på nuværende tidspunkt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om afgivelse af betænkning over forslag til lov om ophævelse af lov om en særlig

afgift ved overdragelse af fast ejendom [af Gudme m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXXII) findes i tillæg A. sp. 1867, fremsættelsen i tidenden sp. 2678).

Forslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Anders Andersen):

Kun et par bemærkninger. Jeg er egentlig overrasket over at se et sådant forslag til folketingsbeslutning. Vi har fra regeringens side stillet forslag om, at 2½ pct. afgiften ophæves med virkning fra 1. oktober. Vi finder, at der er god tid til behandling af dette lovforslag. Vi finder, at den fremgangsmåde, man her har valgt, er u hensigtsmæssig. Det må være rimeligt, at man afventer, at et flertal i udvalget afgiver betænkning, og jeg skal med disse bemærkninger afvise forslaget til folketingsbeslutning.

Risgaard Knudsen (S):

Må jeg indledningsvis gøre den bemærkning, at jeg fuldt ud forstår, at finansministeren her i dag giver udtryk for, at han er overrasket over det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Når det er sagt, vil jeg føje til, at de bemærkninger, der ledsager det pågældende forslag til folketingsbeslutning efter min opfattelse i høj grad bærer præg af, at den af forslagsstillerne, som har haft til opgave at udarbejde forslaget og skrive bemærkningerne, ikke helt er fortrolig med den forretningsorden, som vi har at henholde os til her i det høje ting.

Det af finansministeren fremsatte lovforslag, der henvises til i forslaget til folketingsbeslutning, er vi ifølge forretningsordenen afskåret fra at beskæftige os med i dag. Lad det være understreget meget stærkt. Behandlingen af dette lovforslag må afvente, at der eventuelt bliver afgivet en betænkning. Derefter kan så eventuelt anden behandling finde sted.

Dernæst har jeg så på mit partis vegne at

[Risgaard Knudsen.]

meddele, at mit parti ikke kan medvirke til vedtagelse af det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Jeg synes nok, at de bemærkninger, der ledsager forslaget til folketingsbeslutning, yderligere bør give anledning til et par bemærkninger, ikke mindst med hensyn til selve arbejdsformen her i tinget. Det vil være meget betænkeligt, såfremt folketinget begynder at pålægge udvalgene, hvornår der skal afgives betænkning over et lovforslag, og ved at læse bemærkningerne til det foreliggende forslag får man også nærmest det indtryk, at forslagsstillerne ikke er bekendt med den arbejdsform, som vi har at henholde os til, for så vidt angår folketingsudvalgenes arbejde. Ifølge denne arbejdsform forholder det sig således, at hvis der i et folketingsudvalg ikke kan opnås enighed om, hvornår udvalgsarbejdet bør afsluttes og betænkning afgives, må dette spørgsmål ligesom andre beslutninger i udvalget afgøres ved stemmeflerhed.

Bemærkningerne til forslaget giver i øvrigt også grund til at antage, at forslagsstillerne ikke har været bekendt med det til vejledning for udvalgsarbejde foreliggende skriftlige materiale, der betegnes „Folketingsudvalgenes arbejdsform“. Og det kan der i høj grad være grund til at beklage, for dette skriftlige materiale bør alle tingets medlemmer have kendskab til og ikke mindst de af tingets medlemmer, der indtager formandsposterne i de forskellige udvalg. Jeg synes også nok, der kan være grund til at antage, at formanden for folketingets skatte- og afgiftsudvalg heller ikke selv har været bekendt med dette skriftlige materiale, for havde formanden for det pågældende udvalg haft kendskab til dette materiale, tror jeg i hvert fald ikke, at bemærkningerne til forslaget ville have haft den ordlyd, som tilfældet er.

Bemærkningerne til forslaget bør også give anledning til at erindre forslagsstillerne om, at forhandlingerne i folketingsudvalgene er fortrolige og ikke må refereres hverken til pressen eller her i folketingsalen, og jeg gentager, heller ikke her i folketingsalen. Det er jo det, der er sket gennem bemærkningerne til forslaget. Gennem bemærkningerne til det pågældende forslag er der givet en beskrivelse af udvalgsarbejdets

forløb. Hvorvidt der så er tale om en korrekt beskrivelse, har jeg ikke forudsætning for at udtale mig om.

Og så til allersidst lige den bemærkning, at jeg ser, at forslagsstillerne i bemærkningerne tilkendegiver, at forslaget er fremsat under henvisning til forretningsordenens § 11. Og så den del af bemærkningerne bærer præg af, at forslagsstillerne ikke har været videre omhyggelige med korrekturlæsningen, for et forslag af denne art bør vel fremsættes i henhold til forretningsordenens § 17, stk. 1.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet er enig med regeringen og med socialdemokratiet i, at der bør stemmes nej til dette forslag til folketingsbeslutning. Til støtte herfor anfører vi to af hinanden uafhængige argumentationslinjer.

For det første er det således, at det vil indføre dikkedarer og omsvøb her i folketingsarbejdet, hvis vi virkelig skulle have det således, at man når som helst kunne fremture med her i folketinget at fremsætte forslag om, at folketinget som sådant skulle give sine udvalg instruktioner eller henstillinger eller hvad der nu skulle være tale om, af den ene eller anden art. Det vil være at indføre en parlamentarisk praksis, som er aldeles forkert. Vi har aldrig før, såvidt mig bekendt, haft noget, der ligner dette forslag. Det vil være særdeles uheldigt, selv om man ellers skulle være enig i, at forslagsstillerne har gode viljer, hvis man fik indført en sådan praksis. Den vil kunne misbruges til at overbelaste folketinget på en aldeles urimelig måde. Jeg er således et meget langt stykke vej enig i det, hr. Risgaard Knudsen sagde.

Der var et enkelt led i hr. Risgaard Knudsens udtalelser, som jeg synes mindre godt om, og det var, da han talte om fortrolighed i udvalgsarbejdet. Efter vor opfattelse bør man nedbryde denne fortrolighed omkring udvalgsarbejdet lige så langt, som man overhovedet kan komme af sted med det. Der er ingen mening i, at der skal holdes noget hemmeligt for offentligheden. Vi er offentlighedens tjenere, hvad enten vi sidder i udvalg eller andre steder. Selvfølgelig skal vi overholde gældende regler, men vi skal bestemt ikke strække gældende regler og praksis i retning af større fortrolighed. Jo mere det kan mørne, jo mere vi kan få of-

[Glstrup.]

fentlighed omkring udvalgsarbejdet, jo bedre.

Men jeg kan supplere hr. Risgaard Knudsen, hvis betragtninger jeg altså i øvrigt fandt var rigtige og korrekte, dermed, at når så forslagsstillerne kommer og indvender: Ja, men hvis der nu er et flertal i salen for et eller andet, skulle så et flertal i udvalget kunne hindre et flertal i salen i at komme til udtryk? Nej, det er ikke tilfældet. Et sådant flertal i salen kan bare som et selvstændigt forslag fremsætte et tilsvarende lovforslag, så man kan diskutere sagens realitet og skal ikke fortabe sig i alle disse formelle dikkedarer med, hvad man kan diskutere og ikke diskutere, og når så dette selvstændige forslag, fremsat anden gang, er kommet til første behandling, kan man foreslå, at det ikke skal i udvalg og hvis man så virkelig har et flertal i salen bag sig, kan man på den måde løse problemet let og elegant uden at skulle ind på de konstruktioner, som det her er udtryk for, som en ny parlamentarisk praksis.

Vor anden argumentationslinje vedrørende denne sag er, at det forslag, der er tale om — ophævelse af 2½ pct. afgiften — for en lille måneds tid siden har været genstand for et forlig mellem 4 partier, der repræsenterer et flertal her i salen, og disse 4 partier har udtrykkeligt og skriftligt forpligtet sig over for hinanden til, at der i forbindelse med forslaget om ophævelse af 2½ pct. afgiften tilsigtes en ændring af kapitalvindingsskatten for at skærpe skatten af de virkelige kapitalgevinster.

Det præcise indhold af disse ord har finansministeren bebudet vil blive lagt på folketingets bord senest i næste uge inden 15. marts, sådan at vi præcis ved, hvad prisen er for at stemme for 2½ pct. afgiftens ophævelse, således at vi præcis kan tage stilling til, hvordan vi vil stemme. For vi må jo vide, at hvis 2½ pct. afgiften afskaffes, så er 90 mandater i denne sal forpligtet til at skærpe kapitalvindingsskatten, formentlig overensstemmende med det forslag, som finansministeren vil fremsætte her i folketinget i næste uge. Derfor er det selvfølgelig særdeles væsentligt for hele sagsbehandlingen og for medlemmernes stillingtagen til sagen, at det foreliggende forslag bliver set i forbindelse med, hvad prisen for forslaget

er. Hvad er kapitalvindingsskatteskærpsen? Og jeg vil tro, at selv de argeste fjender af 2½ pct. skatten vil sige, at det dog trods alt er sytten gange værre med den kapitalvindingsskatteskærpselse, som nu er undervejs, og som vil være prisen for at få 2½ pct. afgiften væk. Også fordi vi ikke har set finansministerens forslag, og det oprindelige lovforslag om ophævelse af 2½ pct. afgiften derfor er en i luften frit svævende torso, må vi sige, at dette forslag vil vi ikke være med til at fremme.

Enggaard (V):

Dette forslag er noget højest usædvanligt i vores arbejdsgang her i tinget. Det er ikke normalt, at der fremsættes forslag om at et udvalg skal afgive betænkning vedrørende et bestemt forslag, som oven i købet er fremsat af andre end dem, der nu fremsætter dette forslag til beslutning.

Jeg tror, man må se dette forslag i lyset af, at man har ønsket at føre en politisk diskussion omkring 2½ pct. afgiften, og at det politiske klima i tiden op til kommunalvalget har været skønnet at være velegnet til det. Men i dag er vi på den anden side af kommunalvalget, og vi må vel derfor se på sagens mere principielle sider og knap så meget på de elementer af drilleri, der måske har ligget i den.

Det må være klart, at venstre ønsker sit forslag om ophævelse af 2½ pct. afgiften ved handel med fast ejendom vedtaget med virkning fra 1. oktober 1974. Vi har, som tingene ligger i dag, ingen sikkerhed for, at en afstemning i salen gennemført nu ville føre til det resultat, som vi tilsigter, og hvis man er i tvivl om, hvorvidt man kan have sikkerhed for, at et sådant forslag kan vedtages, henviser jeg blot til den debat, som tidligere er ført her i dag, hvor man jo med stor overbevisning har fået fastslået den grad af usikkerhed, som ligger i, hvorvidt der er et flertal eller ikke er et flertal til stede i denne sal for vedtagelsen af et forslag.

Jeg har den opfattelse, at baggrunden for regeringens forslag om ophævelse af 2½ pct. afgiften bliver bedre for hver dag, og at det derfor også bør overlades til forslagsstillerne selv at afgøre, hvornår man skønner, at klimaet for en vedtagelse er i orden.

Hvad angår de formelle ting om et ud-

[Enggaard.]

valgs ret til ved sit flertal at bestemme, at der afgives betænkning om et forslag, skal jeg henvise til de diskussioner, som tidligere har været ført om det emne, senest i forbindelse med et arbejde, som foregik i udvalget vedrørende forretningsordenen for et par år siden. Det blev dengang fastslået af et overvejende flertal i dette ting, at det fortsat burde være sådan, at det var udvalgene selv, der afgjorde, hvorvidt betænkning skulle afgives eller ej.

Jeg erkender, at dette spørgsmål er af principiel natur, og at det meget vel kunne være rimeligt at drøfte det. I så fald måtte det ske i udvalget for forretningsordenen, hvor man i øvrigt allerede har taget en diskussion op om netop de ting, som jeg her er inde på.

Skulle forslaget derfor henvises til udvalg, måtte jeg mene, at udvalget for forretningsordenen var det korrekte sted at diskutere indholdet i det, idet jeg altså lægger den overvejende vægt på den del af forslaget, som vedrører det formelle om udvalgenes adgang til at afgive betænkning.

Juul-Madsen (KF):

Som hr. Risgaard Knudsen allerede har meddelt på sin sædvanlige gode facon, har forslagsstillerne motiveret deres forslag i nogle bemærkninger, der efter min opfattelse ikke, således som hr. Risgaard Knudsen gav udtryk for det, refererer til arbejdet i udvalget — så kunne der stå helt andre ting, det ved det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen jo også — men til, hvorledes to partier, der er medlemmer af udvalget, opfatter en udvikling, der er sket. Mig bekendt, og jeg har hørt nogle taler her i folketinget i årenes løb, har man altid haft lov til at give udtryk for, hvilke synspunkter man selv har haft i et udvalg, og hvilke standpunkter man selv har stået for i et udvalg.

Må jeg dernæst sige, at dette forslag til folketingsbeslutning fremsættes, fordi vi er nogle partier, der lægger overordentlig stor vægt på, at denne sag fremmes. Jeg vil også gerne have lov til at understrege, at forslaget til folketingsbeslutning er fremsat for at hjælpe regeringen. Vi går da ud fra, at regeringen gerne vil have sit forslag vedtaget, og vi har på fornemmelsen, at regeringen åbenbart i øjeblikket har svært ved at blive

enig med, skal vi sige de nye forligspartnere, om, hvilke forslag der skal vedtages i denne folketingsssamling.

Efter vor opfattelse er det således, at det er både i regeringens og i folketingets interesse, at befolkningen får ren besked om, hvornår 2½ pct. afgiften afskaffes, således at usikkerheden ikke fortsat skal skade ejendomshandelen og uddybe mistilliden til folketinget.

Vi har den opfattelse, at selv om der ikke i en given situation er et flertal i et folketingsudvalg for en sag som denne, kan der jo godt, al den stund der er partier, der ikke er repræsenteret i udvalget, være et flertal i folketingssalen, og derfor kan det vel være rimeligt på en måske utraditionel måde at bringe en sag frem til afgørelse, som ellers kan trække i langdrag.

Jeg vil også gerne have lov til at understrege, at andre folketingemedlemmer sikkert er i den samme situation, som jeg er, at de hver eneste dag får henvendelser fra hele landet vedrørende denne afgift. Der skal jo købes og sælges hver dag, men på dette område er forholdet det, at folk ikke aner, om de selv er købt eller solgt. Vi mener derfor, at det er i regeringens egen interesse, at denne sag bringes til en hurtig afslutning, og vi har den opfattelse, at alle relevante spørgsmål vedrørende denne sag er behandlet og besvaret i folketingsudvalget. Vi har derfor den opfattelse, at der ikke er anledning til yderligere at lade forslaget behandle, men at dette forslag bør gå direkte til anden og sidste behandling.

Børge Johansen (CD):

Vi har ikke spor sympati for den 2½ pct. afgift, der skal erlægges ved overdragelse af ejendomme, og derfor er vi tilhængere af, at den ophæves, helst så hurtigt som muligt. Nu har vi hørt, at der er en baggrund for, at venstre har holdt lidt igen med at få forslaget til afstemning, og at det måske i løbet af en uge eller fjorten dage bliver sådan, at vi får noget at vide om den pris, hr. Glistrup talte om. Jeg ved ikke, om det er i overensstemmelse med nogen arbejdsform eller noget materiale at tilslutte sig et forslag som dette, men vi har altså megen sympati for, at forslaget om afgiftens afskaffelse fremmes mest muligt.

Ømann (SF):

Ja, det er jo ikke realiteten i dette forslag, forhandlingerne drejer sig om, men for at der ikke skal være nogen tvivl, vil jeg da sige, at afskaffelse af denne 2½ pct. afgift indebærer et provenutab på ½ mia kr., og at det altså afskærer regeringen fra at kunne lave skattenedsættelser på den direkte indkomstbeskatnings område på 1/2 mia kr. Derfor synes jeg, man skulle tøve lidt og tænke sig om, for det, det drejer sig om, og det, vi har behov for, er nedsættelse af de direkte skatter.

Når det så er sagt, vil jeg sige om dette forslag, at det da selvfølgelig er meget rimeligt, for man kan da stille et stort spørgsmålstegn ved, om et udvalgsflertal virkelig skal bestemme, om en sag skal frem her i salen til anden behandling. Jeg synes, det er urimeligt, hvis forslagsstillerne ønsker det, at de ikke kan få lovforslaget til anden behandling her i tinget. Det er vel den almindelige formel, der gælder, at ingen skal være over folketinget, heller ikke et udvalg. Jeg har såmænd heller ikke vendt mig imod, at forslaget kom frem til behandling her, men jeg har undret mig over, at regeringen ikke ville have det frem til en behandling, og det har forslagsstillerne åbenbart også undret sig over og derfor lavet dette forslag.

Men jeg må nok sige, at formen ikke er rimelig. Dette folketing har nedsat dette skatteudvalg; det har delegeret sin myndighed til dette skatteudvalg, og derefter kommer der altså nu et forslag til folketingsbeslutning om, at dette udvalg, uanset hvad det mener, skal afgive en betænkning. Det kan da ikke være rigtigt. Det kan da ikke være rigtigt, at folketinget først nedsætter et udvalg og bagefter dikterer, hvad dette udvalg skal tænke og gøre. Det er da stik imod al parlamentarisk skik. Vi må have frihed i dette udvalg til at gøre, hvad i alverden vi vil, når vi har fået bemyndigelse til at gøre, hvad vi vil. Så derfor er forslaget i formen forkert. Det skulle selvfølgelig have været et selvstændigt forslag om afskaffelse af 2½ pct. afgiften. Så kunne det være gået op til udvalget, og hvis så enkelte partier var utilfredse med deres udvalgsmedlemmer, måtte de skifte dem ud. Det må jo være konsekvensen.

Men jeg vil nok sige, at dette giver an-

ledning til nogle overvejelser om den parlamentariske skik. Jeg tror altså, at fremfor at høre hjemme i skatteudvalget, så hører dette forslag i og for sig hjemme i udvalget for forretningsordenen.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi ønsker så sandelig ikke fra kristeligt folkepartis side, at sager skal syltes i udvalgene af et flertal, og på den baggrund kan vi nok se dette forslag til folketingsbeslutning som noget positivt. Her må jeg klart sige, at vi f. eks. fra kristeligt folkeparti hele tiden er gået ind for ophævelse af 2½ pct. afgiften ved hussalg, og vi har da også prøvet på at fremsætte forslag, som kunne lempe det igennem. Vi ville være gået med til en aftrapning af afgiften, og vi ville gå med til, at den blev afskaffet straks, vi ville være med til, at den bliver afskaffet til oktober, for at det kunne lade sig gøre at komme igennem med det. Men så måtte jeg, efter at forliget var indgået, klart sige, når man i et forlig sammenbinder det med kapitalvindingsskatten, kan jeg på ingen måde være med til at ophæve den ene del og ikke den anden del eller i alt fald prøve på at finde ud af, hvad man mener med, at der ved en ophævelse af 2½ pct. afgiften skal ske en skærpelse af kapitalvindingsskatten. Vi må fra kristeligt folkepartis side først vide, hvad der ligger i dette udtryk, førend vi kan tage stilling til, om vi vil være med til at ophæve 2½ pct. afgiften, for ellers kan det være sådan, at vi får mange mennesker til at komme fra asken og i ilden, og det vil vi så sandelig ikke være med til. Jeg kan da forsikre om, at der er masser af mennesker rundt omkring i dette land, især husmænd, som er kommet i klemme med kapitalvindingsskatten. Skulle vi så skærpe den for at afskaffe 2½ pct. afgiften, som ikke rammer dem så hårdt, ja, så mener jeg så sandelig, vi har gjort det dårligt for dem, som har slidt og slæbt for den velstand, som vi trods alt nyder godt af i dag. Men som sagt: vi ønsker den væk, vi ønsker også kapitalvindingsskatten skærpet for virkelige kapitaldannelser, som fremkommer ved spekulation, og vi mener også, der er mange andre kapitaldannelser end sådanne fremkommet ved spekulation, som man udmærket kan beskutte.

[Arne Bjerregaard.]

Jeg ved ikke, om jeg i den forbindelse må nævne, at jeg finder det ganske horribelt, når der oppe hos os i Nordjylland findes en masse, som kan leje jord og bygge derpå og så afskrive deres sommerhuse og parcelhuse, medens andre pænt beskattes af den i stedet for. Dér er i alt fald noget, som man kan spare på, og som man kan tage ind i overvejelserne i forbindelse med hele spekulationsproblematikken med hensyn til kapitalvindingsskatten.

Vi vil være med til forslaget om ophævelse af 2½ pct. afgiften, men vi finder forslaget til folketingsbeslutning på nuværende tidspunkt efter det, vi har fået at vide fra finansministeren i dag, ganske urimeligt.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal slet ikke ved denne lejlighed tale om 2½ pct. afgiften, men holde mig til det forslag til folketingsbeslutning, der foreligger. Jeg har selvfølgelig ikke været herinde så længe endnu, men det er det mest ejendommelige forslag til folketingsbeslutning, jeg endnu har set. Det har jo vide konsekvenser, hvis man tænker det igennem. Vi har adskillige lovforslag liggende i forskellige udvalg, og det vil altså sige, at hvis vi synes, det går for langsomt, så kan vi komme med nogle folketingsbeslutninger om at få dem frem i folketinget. Det kan jo blive til mange forslag om folketingsbeslutninger. Det kan næppe rigtig være gennemtænkt.

Jeg kan heller ikke forstå, at forslagsstillerne ikke lige har læst over på forretningsordenens § 8, stk. 8, hvori der står:

„Det påhviler formanden for et udvalg at søge udvalgsarbejdet fremmet mest muligt og at holde folketingets formand underrettet om arbejdets forløb samt om udsigterne for dets tilendebringelse.“

Hvis forslagsstillerne mener, at denne paragraf i forretningsordenen er overtrådt, ja, så kan de jo fremkomme med deres klager.

Poul Westergaard (DR):

Også min gruppe hører til de nye her i tinget, og måske derfor står vi aldeles uforstående over for den fremgangsmåde, som et flertal af skatte- og afgiftsudvalget har valgt at følge i denne sag om 2½ pct. af-

giften. Når regeringen fremsætter et lovforslag, som får en velvillig førstebehandling i dette ting af et flertal i dette ting, oven i købet et lovforslag, som efter sin karakter ikke tåler nogen længere udsættelse, så er det vanskeligt for os at se rimeligheden i, at et udvalgsflertal — og vi har ikke kunnet påvirke denne afgørelse i udvalget, for vi er ikke repræsenteret i udvalget — prøver på at forhindre sagens færdigbehandling her i tinget simpelt hen ved at dybfryse det i folketingsudvalget. Det forekommer mig hensynsløst over for de borgere, der er berørt af denne lovgivning.

Ganske uanset hvad hr. Risgaard Knudsen og andre kan belære os nye medlemmer om med hensyn til, hvad der står i de forskellige direktiver for udvalgsarbejdet osv. — vi har meget svært ved at forstå, hvorfor det står på den måde — så synes jeg også, det er stridende imod god parlamentarisk skik på den måde at blokere dette tings arbejde.

Hvis regeringen ikke mener, det er et godt forslag at have i dette ting nu, ja, så kan finansministeren jo — det var finansministeren, der fremsatte forslaget kort efter sin tiltrædelse — trække sit forslag tilbage, og så står det os andre frit for efter forretningsordenens § 22 at tage forslaget op og bede om en videre behandling. Det kan vi gøre, og det ville være i orden. Men vi kan ikke, som hr. Glistrup synes at mene — sådan forstår jeg det i hvert fald — fremsætte et andet lovforslag om ophævelse af 2½ pct. afgiften, så længe der ligger ét lovforslag om ophævelse af 2½ pct. afgiften til behandling i dette ting. Og hvis vi gjorde det, ville vi vel ikke risikere andet, end at det også blev dybfrosset af dette folketingsudvalg. Det er altså ikke nogen løsning, som hr. Glistrup siger.

Jeg synes ikke, folketinget bør tolerere den fremgangsmåde, som flertallet i udvalget har valgt. Jeg synes, det er krænkende for os, der ikke er med i udvalgsarbejdet, og jeg skal derfor anbefale det foreliggende forslag til folketingsbeslutning til vedtagelse, sådan at folketinget kan komme videre med en helt sædvanlig behandling af finansministerens eget forslag.

Jeg forstår nu på kristeligt folkeparti, på hr. Arne Bjerregaard, som heller ikke er tilhænger af 2½ pct. afgiften, at han ikke tør

[Poul Westergaard.]

tage denne forhandling her i folketinget, fordi han ikke selv er klar over, hvad det er, der er indgået forlig om, og som hans parti har været med til at indgå et forlig om. Han ved ikke, hvad prisen er for det, han har indgået forlig om. For mig som nyt medlem ser det meget enklere ud: hvis der kommer et forslag om skærpelse af kapitalvindings-skatten, så skal det også til behandling i dette ting, og er der flertal for det, så bliver det vedtaget, og er der ikke flertal, så bliver det forkastet. Det skal enhver af os have mulighed for at tage stilling til.

Men det skal ikke være sådan, at man med trusler om urimelig lovgivning eller lovgivning, som man er bange for, skulle kunne forhindre en viderebehandling, en fortsat behandling her i dette ting. Det mener jeg vi må protestere skarpt imod, og jeg anbefaler forslaget til folketingsbeslutning til vedtagelse.

Stetter (KF):

Det overrasker mig, at hr. Risgaard Knudsen tilsyneladende er uvidende om, at medlemmer af dette ting kan fremsætte de forslag, som de pågældende ønsker. Det kan ingen forhindre, heller ikke en udvalgsformand.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gudme) (RV):

Finansministeren og flere af de ordførere, som af den ene eller anden grund ikke er interesseret i, at lovforslag nr. 16 om ophævelse af lov om særlig afgift ved overdragelse af fast ejendom kommer frem til en snarlig afstemning, har haft spottende ord over for forslagsstillerne og talt om det besynderlige, der her er tale om, noget, man ikke har oplevet tidligere. Jeg skal da gerne være den første — bliver altså nu den sidste — til at sige, at det er et meget besynderligt krumspring, som man her må foretage. Men vi har altså fra forslagsstillernes side fundet der nødvendigt at foretage et sådant krumspring, når man kommer i den urimelige situation, at et lovforslag, som der tilsyneladende — hr. Enggaard tvivlede på, at der var det — er flertal for at gennemføre her i folketinget, af uforklarlige grunde alligevel ikke skal gennemføres. Der er et behov for, at et sådant forslag, som store dele af be-

folkningen har interesse for, kommer frem til en afstemning i folketingssalen.

Denne sag har to sider. Den ene side er den, som flere af ordførerne har været inde på, spørgsmålet om udvalgsflertallets ret til at bremse et forslags videre behandling. Det er jo et interessant spørgsmål, som man har taget stilling til i 1971 i præsidiet og i 1973 i udvalget for forretningsordenen, hvor man har sagt, at sådan er det altså. Det er udvalgsflertallet, der bestemmer, hvornår man vil afgive en betænkning. Jeg synes, det er inderligt utilfredsstillende, at det er sådan, og jeg synes, der var god grund til ved anden lejlighed at få en drøftelse herom sat i gang. Jeg synes nemlig, vi skulle nå frem til, at det bliver anderledes; ikke mindst i det folketing, vi har i dag, har vi brug for, at det var anderledes.

Men jeg synes ikke, det ville være heldigt, om denne mere teoretiske drøftelse betød, at vi ikke fik taget stilling til selve det forslag, lovforslag nr. 16, som der her er tale om, og hvis skæbne befolkningen sukker efter at få besked om. Derfor må vi altså efter vor opfattelse udskyde denne teoretiske drøftelse til senere, hvor man gerne skulle komme til en anden opfattelse end den, man havde i 1971 og i 1973.

Jeg vil i øvrigt gerne med hensyn til det formelle, hvor jeg især blev taget i skole af hr. Risgaard Knudsen, der jo har et naturligt for at være skolemester, sige, at når hr. Risgaard Knudsen mente, man i bemærkningerne til forslaget — han sporede vist min hånd her, og det har han også ret i — havde gjort sig skyldig i diskretionsbrud, ja, så skylder hr. Risgaard Knudsen mig forklaring på, hvor det skulle være. Der står nogle bemærkninger om, at der er fremsat ændringsforslag under udvalgsbehandlingen — det kan det ikke være forbudt at oplyse hverken i folketingssalen eller i bemærkninger til et forslag — og i øvrigt står der, at det må anses for overvejende sandsynligt, at ikrafttrædelsen fastsættes med virkning fra 8. januar 1974. Det behøvede man ikke at have været medlem af udvalget for at skrive, kan jeg sige til hr. Risgaard Knudsen, for det var overvejende sandsynligt for den, som lyttede efter dengang, vi havde første behandling af lovforslag nr. 16. Jeg må altså afvise, at der er tale om diskretionsbrud.

Tilbage af kritikken står, at § 17 i forret-

[Gudme.]

ningsordenen ikke er blevet citeret. Vi kan vist konstatere, at der kan næppe tænkes andre end hr. Risgaard Knudsen, der har savnet dette citat. Alle øvrige kan nok leve foruden.

Jeg vil i øvrigt sige, at jeg er enig i hr. Poul Westergaards bemærkninger over for hr. Glistrup. Det ville ikke være nogen god metode, hvis vi fremsatte et enslydende lovforslag, for så kom det bare til at ligge ved siden af lovforslag nr. 16, uden at vi kom et hanefjed videre.

Dermed er vi altså fremme ved sagens realitet. Som jeg har sagt det før, bør denne sag ikke ligge og skvulpe i uvished i yderligere flere måneder. Den har ligget i et par måneder, og jeg tror, der er mange folketingsmedlemmer, der har det som jeg, at man på møder ude omkring og ved skriftlige og telefoniske henvendelser den ene gang efter den anden bliver spurgt: hvad sker der med denne 2½ pct. afgift? Får vi da ikke en afgørelse? Man er altså i den, jeg synes man må sige beskæmmende situation, at man må svare: ja, der er altså et flertal, der sylter den i et udvalg. For det er det, der er ved at ske; den bliver syltet i et udvalg.

Jeg synes, det er beklageligt, at man fra venstres side vil bakke dette op, vil forsvare det. Vi er derved ved at komme i en situation, hvor vi i forhold til befolkningen står over for noget næsten lige så pinligt, som dengang vi i forsommeren 1973 havde en 3-4 måneders uvished med hensyn til momsrefusionens bortfald, og for 2 år siden den samme uvished, fordi man ikke fik gennemført lovforslaget.

Hr. Enggaard siger, man skal jo have sikkerhed for vedtagelsen — jeg er klar over, at taletiden er udløbet, hr. formand — man skal have sikkerhed for vedtagelsen af dette forslag. Jeg tror, der er sikkerhed for vedtagelsen, uden at jeg kautionerer for den. Men hvorfor skal vi have sikkerhed for vedtagelsen, hr. Enggaard? Forholdet er dog til syvende og sidst dette, at det flertal, der ikke er der i dag, det vil nok heller ikke være der om en måned.

Formanden:

Det er ikke nok at være klar over, at taletiden er udløbet. Taleren må også rette sig efter det.

Gudme (RV):

Meget vel, hr. formand. Jeg må så slutte med at sige, at det, jeg derefter vil bede om, er, at dette forslag må gå videre til anden behandling uden udvalgsbehandling, således at vi kan få en stillingtagen til det så snart som muligt.

Ømann (SF):

Det skal blive ganske kort. Jeg synes, at dette forslag til folketingsbehandling tiltrænger en udvalgsbehandling, men en udvalgsbehandling i udvalget for forretningsordenen. Jeg synes virkelig, der er en konflikt her, en konflikt, som vi skal tage op. Vi har nu den praksis, at hvis et mindretal — og forslagsstillerne er i mindretal i udvalget — gerne vil have fremmet en sag til anden behandling, så kan man altså ikke få det, hvis et flertal er imod det. Det princip synes jeg er forkert. Det er altså det princip, man har omgået ved nu at stille et beslutningsforslag på en højst akavet måde.

Men det, der er kernen i dette — og jeg har givet min stilling til realiteten til kende — er jo, at finansministeren har sagt, at denne afgift skal afløses af en kapitalvindingsafgift på de virkelige spekulationsfortjenester. Det er det, der gør os usikre, for jeg ville da også godt være med til at afskaffe denne 2½ pct. afgift, hvis vi i stedet for fik en reel kapitalvindingsafgift, men vi har aldrig nogen sinde fået et klart svar på, hvad finansministeren mener med sine kryptiske udtalelser. Måske kan vi få et svar i dag?

Glistrup (FP):

Nu behøver hr. Ømann jo ikke være så utålmodig. Han ved jo udmærket, at vi har svaret i næste uge, det har finansministeren lovet os, og lad da så finansministeren få den tid til at overveje det, det kan i allerhøjeste grad være tiltrængt.

Når vi får forslaget frem, har hr. Poul Westergaard selvfølgelig ret i, at så kan vi stemme frit i folketinget for eller imod forslaget — på én eneste betingelse, nemlig at denne 2½ pct. afgifts ophævelse ikke er tromlet igennem forinden. For er den tromlet igennem forinden, så har et flertal i dette ting ved forliget af 8. februar forpligtet sig til at stemme for kapitalvindingsskattens skærpelse, og det er derfor, det er så død-

[Glistrup.]

sensfarligt at få denne 2½ pct. afgift frem til afgørelse på nuværende tidspunkt.

Hr. Poul Westergaard tog fejl, når han sagde, at man ikke kunne fremsætte identiske forslag; det fremgik da også klart af hr. Gudmes indlæg, at selvfølgelig kan man det. Hr. Gudme havde en anden indvending, idet han sagde: ja, men hvad skal det dog nytte? Det ender jo bare med, at forslaget kommer til at ligge på lit de parade- og afgiftsudvalget sammen med forslag nr. 16. Nej, hr. Gudme, det gør det ikke, hvis hr. Gudme har ret i sin formodning om at have et flertal bag sig, for så kan man simpelt hen fra det flertals side gennemtvinge, at forslaget ikke kommer i skatte- og afgiftsudvalget, men går direkte til anden behandling.

Derfor er mit forslag den eneste virkelige løsning på det opståede dilemma, medens forholdet er det, at hvis man virkelig vedtager et forslag som det foreliggende, så må vi forudse, som kommunisterne bebudede, et væld af forslag, hvorefter folketingset skal til at instruere sine udvalg. Det vil være særdeles ulykkeligt, uanset sagsforholdet, om vi skulle i gang med den type nyopfindelser, som dette forslag er udtryk for.

Risgaard Knudsen (S):

Der har her i dag fra et par sider været talt om mishandling af det omtalte lovforslags behandling. I den forbindelse synes jeg, der er grund til at hæfte sig ved, hvem det er, der har fremsat det pågældende lovforslag. Det er jo ikke hr. Gudme, det er den højtærede finansminister på regeringens vegne, og jeg har da ikke fået det indtryk ved at lytte til finansministeren her i dag eller ved at lytte til venstres ordfører hr. Enggaard, at man i regeringen eller i venstres folketingsgruppe føler, at man har været udsat for en forkert behandling, for så vidt angår det nævnte lovforslag.

Allerede af den grund synes jeg nok, man bør tage meget køligt på det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Når hr. Gudme nu anmoder om, at forslaget går direkte til anden behandling, må jeg på mit partis vegne tilslutte mig ønsket om, at forslaget kommer til udvalgsbehandling, idet jeg går ud fra, at det bliver udvalget for forretningsordenen, der kommer til at behandle det pågældende forslag.

Til støtte herfor taler efter min opfattelse også, at det vil være meget, meget betænkeligt at sætte et forslag til afstemning, der i hvert fald efter min opfattelse er ledsaget af bemærkninger, der går på tværs af afgørende bestemmelser i folketingets forretningsorden.

Juul-Madsen (KF):

På grund af faldne bemærkninger, hvor forslaget vedrørende afskaffelse af 2½ pct. afgiften kædes sammen med en eventuelt kommende skærpet kapitalvindingsskat, vil jeg for god ordens skyld have sagt, at det for det konservative folkeparti er en oplagt urimelighed, at et forslag, der er fremsat af partier, der under valgkampen klart havde på deres program at afskaffe 2½ pct. afgiften, nu af nogle partier ledsages af bemærkninger om, at det hænger sammen med, at man får en skærpelse af kapitalvindingsskatten. De to ting har ikke noget med hinanden at gøre. Der foreligger et forslag fremsat 8. januar om at afskaffe 2½ pct. afgiften på fast ejendom. Der kan komme andre forslag vedrørende skærpelse af kapitalvindingsskatten, det må vi så se på.

De faldne bemærkninger understreger kun, at det konservative folkeparti har ret i, at dette er en sag, der haster, for ellers bliver den jo hængende, indtil afskaffelsen bliver kædet sammen med andre for ejendomsbesidderne her i landet urimelige forslag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må gentage, at jeg mener, det er en uskik, når tingene bliver syltet i udvalg. Men jeg må også gentage, at jeg mener, det er nødvendigt, at visse lovforslag samordnes, og ved ophævelsen af 2½ pct. afgiften mistes et provenu, som man kan indhente på kapitalvindingsskatten. Derfor mener

[Arne Bjerregaard.]

jeg der er god mening i at samordne disse to lovforslag. Det er ikke at sylte noget at gøre dette, det er, gentager jeg, at samordne lovforslag, og det kan der så sandelig til tider trænges til. Jeg tror, man mangfoldige gange havde gjort klogt i at have gjort det.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gudme) (RV):

Hr. Risgaard Knudsen skylder mig stadig et bevis for, at bemærkningerne til dette forslag går på tværs af afgørende bestemmelser i folketingets forretningsorden. Som jeg var inde på før, bliver der vist ikke tilbage andet end den manglende henvisning til § 17, og det kan vist ikke siges ligefrem at være på tværs af afgørende bestemmelser.

I øvrigt rairede hr. Risgaard Knudsen over, at man jo ikke fra venstres side havde haft nogen særlig kritik, og forslaget var jo venstres. Dertil er kun ét at sige, og det er, at venstre var prisværdigt hurtig efter regeringsdannelsen til at komme med dette forslag. Det blev fremsat allerede den 8. januar, altså den første dag, efter at tinget var inde efter juleferien. Jeg kan kun tilføje, at hvis forslaget ikke var kommet fra venstres side, så var det kommet fra anden side, så var det utvivlsomt kommet fra radikal side. Derfor må jeg sige, at vi føler for dette forslag, som om det var vort eget barn, selv om det altså er finansministeren, der har sat det i verden, og hvis det nu er sådan, at man er lidt kølig af sind fra venstres side over for barnet, så har vi i hvert fald stadig det varme hjerte for det, og vi synes, at forslaget er blevet dårligt behandlet og ligger og fryser og har brug for at komme frem, således at der snart kan blive en afgørelse af, om det skal blive til en rigtig lov.

Endelig vil jeg sige, at skulle det gå sådan, at denne afstemning om, hvorvidt vi kan gå direkte videre til anden behandling og dér få en klar stillingtagen til det ene eller det andet, ikke skulle føre igennem til et flertal, hvad måske noget kunne tyde på, så vil vi i hvert fald fra forslagsstillernes side være enige i, at det rette sted at behandle forslaget er udvalget for forretningsordenen og ikke én gang til henvide det til syltning i skatte- og afgiftsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Der er nu stillet to forslag, et om, at forslaget henvises til udvalget for forretningsordenen, og et andet, der går ud på, at forslaget til folketingsbeslutning går direkte til anden (sidste) behandling. Jeg finder det nødvendigt at foretage afstemning herom. Denne afstemning vil foregå i morgen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om et hovedstadsråd [af Ipsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 103) findes i tillæg A. sp. 1857, fremsættelsen i tidenden sp. 2285).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Folketingets vedtagelse i juni 1973 af hovedstadsreformen afsluttede en debat, som med afbrydelser havde varet i mere end et halvt århundrede. Det lykkedes at finde et kompromis, som samlede meget bred enighed i tinget. Der var kun 4-5 stemmer imod hovedstadsordningen. Yderligere afholdt 25 medlemmer sig fra at stemme om loven om et hovedstadsråd, men det var udtrykkelig begrundet alene med det indirekte valg til hovedstadsrådet, og de pågældende medlemmer kunne da også stemme for de øvrige love i hovedstadsordningen.

Behovet for en hovedstadsordning blev som nævnt erkendt tidligt, men først gennemførelsen af kommunalreformen gav stødet til nyordningen. Bestemmelsen om, at ét bysamfund skulle udgøre én kommune, blev konsekvent gennemført i det øvrige land. Det har skabt et rationelt grundlag for løsningen af kommunale opgaver. Planlægningen og tilrettelæggelsen af den fremtidige byudvikling vil ske efter en samlet vurdering af den ønskelige befolknings- og erhvervsudvikling i byområdet under ét. Endelig er der i de enkelte bysamfund opnået en total udjævning af de kommunale skattetryk.